

Opis kryteriów oceny pracy pisemnej z prawa publicznego

Ad 1

Czy spełnione zostały przesłanki do udzielenia w decyzji z dnia 7 lipca 2023 r. zezwolenia na usunięcie drzew? Uzasadnij odpowiedź.

W zadaniu nie zaistniały przesłanki do wydania decyzji o zezwoleniu na usunięcie drzew, gdyż zgodnie z art. 83f ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w przypadku drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, a obwód ich pnia na wysokości 5 cm nie przekracza 50 cm, nie jest wymagane złożenie wniosku o zezwolenie na usunięcie drzew, a jedynie zgłoszenie tego do właściwego organu - art. 83 ust. 1 i art. 83f ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Po wpłynięciu zgłoszenia organ może w formie decyzji administracyjnej wnieść jedynie sprzeciw wobec zgłoszenia o zamiarze usunięcia drzew (art. 83f ust. 8 powołanej ustawy).

Wniosek Dariusza R. powinien zatem zostać zakwalifikowany jako zgłoszenie zamiaru usunięcia drzew, a nie jako wniosek o wydanie zezwolenia.

(0 do 8 pkt)

Ad 2

Jakich naruszeń prawa procesowego dopuścił się organ przy rozpatrywaniu odwołania Michaliny R. i jakie czynności powinien był podjąć w reakcji na to odwołanie? Uzasadnij odpowiedź.

Nie zgodna z prawem jest decyzja Wójta Gminy J. z dnia 28 sierpnia 2023 r. o wznowieniu postępowania administracyjnego, gdyż zgodnie z art. 147 k.p.a. wznowienie postępowania z przyczyny określonej w art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. następuje tylko na wniosek strony, a Michalina R. wniosku takiego nie sformułowała. Organ nie mógł zatem wznowić postępowania w tej sprawie. Ponadto zgodnie z art. 149 § 1 k.p.a. wznowienie postępowania następuje w drodze postanowienia, a nie decyzji administracyjnej.

Nie zgodna z prawem jest także decyzja Wójta Gminy J. z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zezwoleniu na usunięcie drzew, gdyż w sprawie tej nie jest wymagane wydanie decyzji administracyjnej zezwalającej na usunięcie drzew.

Wójt Gminy J. powinien był, zgodnie z art. 133 k.p.a., przesłać odwołanie Michaliny R. wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu w terminie siedmiu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie celem wydania postanowienia z art. 134 k.p.a.

Wezwanie Michaliny R. do usunięcia braków formalnych odwołania było błędne, gdyż to organ winien ocenić i ustalić, jaka jest treść wniesionego przez Michalinę R. pisma procesowego i jego skutki prawne (art. 64 § 2 k.p.a. a contrario w zw. z art. 128 k.p.a.). Odwołanie, z treści którego wynika, że strona jest niezadowolona z wydanej decyzji, nie jest obarczone brakiem formalnym (art. 128 k.p.a.) skutkującym dopuszczalnością zastosowania art. 64 § 2 k.p.a. Michalina R. sformułowała bowiem swoje żądanie (zgodnie z art. 63 § 2 k.p.a.), a jedynie jego treść wymagała doprecyzowania dla ustalenia czynności koniecznych do podjęcia przez organ.

Wójt Gminy J., poza przesłaniem odwołania Michaliny R. do organu odwoławczego, powinien był wystąpić do samorządowego kolegium odwoławczego (art. 157 § 1 k.p.a.) o wszczęcie z urzędu postępowania w celu stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 7 lipca 2023 r., jako dotkniętej wadą nieważności, określoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. – decyzja wydana została bez podstawy prawnej.

(0 do 15 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- trafność odpowiedzi
- poprawność wskazanej podstawy prawnej
- zasadność i sposób argumentacji
- słownictwo i komunikatywność przekazu
- układ i styl wypowiedzi
- poprawność językową.

Pozostałe 2 pkt można przyznać za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką kazusu.

Opis kryteriów oceny pracy pisemnej z prawa prywatnego

Ad 1

Kto i na jakiej podstawie nabywa spadek po Tomaszu K.? Odpowiedź uzasadnij. W szczególności wskaż wszystkie dostrzeżone wadliwości czynności prawnych dokonanych w stanie faktycznym i uzasadnij, na czym te wadliwości polegają.

Testament pisemny Tomasza K. z 10 kwietnia 2017 r. jest ważny. Testator sporządził go bowiem pismem ręcznym, opatrzył datą i podpisał (art. 949 § 1 k.c.). W stanie faktycznym zadania brak okoliczności wskazujących na to, że w dacie sporządzania testamentu pisemnego testator nie miał pełnej zdolności do czynności prawnych (art. 944 § 1 k.c.), albo że sporządził go pod wpływem wady oświadczenia woli w warunkach określonych w art. 945 k.c.

Oświadczenie spadkodawcy złożone w dniu 18 listopada 2021 r. nie stanowi ważnego testamentu ustnego w rozumieniu art. 952 k.c. Testator w dacie składania tego oświadczenia nie miał bowiem pełnej zdolności do czynności prawnych wymaganej w art. 944 § 1 k.c. Zostało bowiem wobec niego orzeczone prawomocnie ubezwłasnowolnienie całkowite, które nie zostało uchylone (art. 559 k.p.c.). Skutkiem orzeczenia ubezwłasnowolnienia całkowitego jest utrata zdolności do czynności prawnych przez osobę ubezwłasnowolnioną (art. 12 k.c.). Okoliczność, że stwierdzony opinią biegłego faktyczny stan zdrowia testatora poprawił się w stopniu, który mógłby uzasadniać uchylenie ubezwłasnowolnienia, sama w sobie nie przywraca testatorowi zdolności do czynności prawnych. Aby ten skutek osiągnąć konieczne jest uchylenie orzeczonego ubezwłasnowolnienia. Ponadto nie nastąpiło prawidłowe stwierdzenie treści testamentu, gdyż pismo sporządzone przez jednego ze świadków nie zawiera wskazania daty i miejsca złożenia oświadczenia, ani wskazania miejsca i daty sporządzenia tego pisma (art. 952 § 2 k.c.). Wadliwość ta, w realiach zadania, nie może zostać usunięta przez stwierdzenie treści testamentu przez zgodne zeznania świadków, gdyż w chwili złożenia wniosku o przesłuchanie świadków testamentu ustnego upłynął już termin sześciomiesięczny określony w art. 952 § 3 k.c.

Nieważność testamentu ustnego (art. 958 k.c.) oznacza również, że nie doszło do skutecznego odwołania wcześniejszego testamentu pisemnego poprzez sporządzenie nowego testamentu (art. 946 k.c.). W stanie faktycznym brak jest okoliczności wskazujących na zaistnienie innych zdarzeń mogących, zgodnie z art. 946 k.c., skutkować odwołaniem testamentu pisemnego.

W testamencie pisemnym powołano do dziedziczenia Annę W. i Jana K. bez wskazania wielkości ich udziałów. Zgodnie z art. 960 k.c. przyjąć należy, że powołani zostali do spadku w częściach równych. Oświadczenie Anny W. o odrzuceniu przypadającego jej z testamentu spadku po Tomaszu K. jest ważne i skuteczne, gdyż zostało złożone przed upływem terminu określonego w art. 1015 § 1 k.c. i w formie przewidzianej w art. 1018 § 3 k.c. Zgodnie z art. 1020 k.c. została ona wyłączona od dziedziczenia tak, jakby nie dożyła otwarcia spadku, natomiast zgodnie z art. 927 § 1 k.c. nie może dziedziczyć osoba fizyczna, która nie żyje w chwili otwarcia spadku. W konsekwencji, zgodnie z art. 965 k.c., udział przypadający Annie W. z mocy testamentu pisemnego, przypada pozostałemu spadkobiercy testamentowemu, tj. Janowi K. jako przyrost. Zarazem nie ma podstaw do uznania, że udział, który przypadał Annie W. z mocy testamentu pisemnego dziedziczą spadkobiercy ustawowi, albowiem, zgodnie z art. 926 § 3 k.c., możliwość dziedziczenia ustawowego co do części spadku zachodzi gdy spadkodawca nie powołał do tej części spadkobiercy albo gdy którakolwiek z kilku osób, które powołał do całości spadku, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Reguła ta znajduje jednak zastosowanie z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, a przykładem tego wyjątku jest przyrost, o którym mowa w art. 965 k.c. Spadkobiercą po Tomaszu K. jest zatem, na podstawie testamentu pisemnego, Jan K. i dziedziczy on cały spadek. Zgodnie z art. 926 § 2 i 3 k.c. nie dochodzi więc do dziedziczenia ustawowego ani co do całości, ani co do części spadku.

(0 do 15 pkt)

Ad 2

Które, spośród wskazanych w stanie faktycznym osób, sąd powinien wezwać do udziału w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po Tomaszu K. jako uczestników? Odpowiedź uzasadnij.

Zainteresowanymi w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po Tomaszu K. są jego potencjalni spadkobiercy ustawowi: żona Wiktoria S., siostra Anna W. i brat Jan K. oraz potencjalni spadkobiercy testamentowi, niezależnie od tego, czy testament okaże się ważny, czy nie, a zatem również Wiktoria S., Anna W. i Jan K. Jest tak, ponieważ wynik postępowania dotyczy ich praw (art. 510 § 1 k.p.c.). Zainteresowani, którzy nie uczestniczą jeszcze w postępowaniu (w postępowaniu uczestniczy już Wiktoria S. jako wnioskodawczynie) mogą wziąć w nim udział i sąd powinien wezwać ich do udziału, jako uczestników (art. 510 § 2 k.p.c.). Wiktoria K., jako zainteresowana, ma legitymację do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po Tomaszu K. (art. 1025 § 1 k.c.), a Anna W. i Jan K.

powinni być uczestnikami tego postępowania. Odrzucenie przez Annę W. spadku przypadającego jej z testamentu nie pozbawia jej interesu prawnego uzasadniającego uczestnictwo w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po Tomaszu K. Nie jest natomiast zainteresowaną w sprawie Katarzyna W. Jest wprawdzie zstępną siostrą spadkodawcy, jednakże dochodziłaby do dziedziczenia dopiero wtedy, gdyby w stanie faktycznym zaszły zdarzenia, które mogłyby skutkować wyeliminowaniem od dziedziczenia ustawowego jej matki, Anny W. Oświadczenie o odrzuceniu spadku z testamentu złożone przez Annę W. nie wpływa zatem na sytuację prawną Katarzyny W. Skoro oświadczenie to zostało skutecznie i ważne złożone, to jego skutkiem jest przyrost udziału spadkowego, do którego powołana była Anna W., na rzecz drugiego spadkobiercy testamentowego, Jana K. Nie ma natomiast w stanie faktycznym prawnej możliwości, aby udział ten przypadł Katarzynie W. Zainteresowania prawnego Katarzyny W. w udziale w postępowaniu nie uzasadnia również możliwość kwestionowania przez nią ważności sporządzonych w sprawie testamentów. Nawet gdyby hipotetycznie doszło do skutecznego zakwestionowania ważności obu testamentów, to mogłoby to mieć wpływ na prawa i obowiązki Anny W. Dziedziczyłaby ona w takiej sytuacji z ustawy, skoro odrzuciła tylko spadek przypadający jej na podstawie testamentu (art. 1022 k.c.), a nie odrzuciła spadku z ustawy i nie została uznana za niegodną dziedziczenia po Tomaszu K.

(0 do 8 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- trafność odpowiedzi
- poprawność wskazanej podstawy prawnej
- zasadność i sposób argumentacji
- słownictwo i komunikatywność przekazu
- układ i styl wypowiedzi
- poprawność językową.

Pozostałe 2 pkt można przyznać za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką przypadku.

Opis kryteriów oceny pracy pisemnej z prawa karnego

Ad 1

Dokonaj oceny prawnokarnej zachowań sprawców oraz poprawności kwalifikacji prawnej przyjętej przez Policję i prokuratora. Uzasadnij swoje stanowisko.

Kwalifikacja prawna czynu przyjęta przez funkcjonariuszy Policji jak i prokuratora była nieprawidłowa.

W opisanym stanie faktycznym doszło do rozboju, ponieważ sprawcy użyli przemocy wobec pokrzywdzonego, a następnie zabrali w celu przywłaszczenia portfel z pieniędzmi. Rozbój nie należy do tzw. czynów przepołowionych zatem dla wyczerpania znamion czynu nie ma znaczenia wartość zabranego przez sprawców mienia. Jednocześnie jeden z napastników posłużył się nożem, dlatego też czyn ten należy zakwalifikować z art. 280 § 2 k.k., w którym to przepisie spenalizowano rozbój z posłużeniem się bronią palną, nożem lub innym podobnie niebezpiecznym przedmiotem lub środkiem obezwładniającym. Pojęcie posługiwania się ma znaczenie szersze niż pojęcie używania. Sprawca niekoniecznie musi zatem wykorzystać przedmiot, wystarczy, jeżeli pokaże go pokrzywdzonemu.

Wszyscy napastnicy odpowiadają za współsprawstwo w ramach art. 280 § 2 k.k., którego to czynu dokonali wspólnie i w porozumieniu (art. 18 § 1 k.k.). Funkcjonariusze Policji błędnie więc uznali, że każdy z nich dopuścił się odrębnych czynów, w tym niektóre zostały błędnie zakwalifikowane jako wykroczenia.

(0 do 6 pkt)

Ad 2

Czy w przedstawionym stanie faktycznym doszło do naruszenia przepisów postępowania karnego, jeśli tak, to jakich? Uzasadnij swoje stanowisko.

W sprawie wszczęto śledztwo na podstawie art. 309 pkt 5 k.p.k., wskazując na wagę i zawilóść sprawy. W opisanym stanie faktycznym należało wszczęć śledztwo na podstawie art. 309 pkt 1 k.p.k., ponieważ prawidłowa kwalifikacja czynu z art. 280 § 2 k.k., będącego zbrodnią wskazuje, że właściwym rzeczowo do rozpoznania sprawy w I instancji jest sąd okręgowy.

Nieprawidłowo przeprowadzono okazanie. Zgodnie z art. 173 § 3 k.p.k., podczas okazania osoba okazywana powinna znajdować się w grupie obejmującej łącznie co najmniej cztery osoby. Każdy z podejrzanych powinien więc być okazany odrębnie w grupie co najmniej czterech osób. Z czynności okazania należy sporządzić protokół, a nie notatkę urzędową, co wynika z art. 143 § 1 pkt 5 k.p.k.

Właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd okręgowy będący sądem I instancji w sprawach o zbrodnie, w tym z art. 280 § 2 k.k. Zgodnie z art. 25 § 1 pkt 1 k.p.k. sąd okręgowy orzeka w pierwszej instancji w sprawach o zbrodnie określone w kodeksie karnym i ustawach szczególnych. Akt oskarżenia należało zatem skierować do sądu okręgowego, a nie do sądu rejonowego.

W stanie faktycznym zadania organ przyjął nieprawidłową podstawę tymczasowego aresztowania, jako wysoką szkodliwość społeczną czynu. Podstawą tymczasowego aresztowania jest duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanych zarzucanych im czynów, jako przesłanka ogólna (art. 249 § 1 k.p.k.) oraz przesłanki szczególne określone w art. 258 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.k., takie jak: obawa ucieczki lub ukrycia się podejrzanych, uzasadniona obawa matactwa, grożąca surowa kara.

W sprawie, w której wobec podejrzanego stosowane jest tymczasowe aresztowanie, akt oskarżenia należy wnieść nie później niż 14 dni przed upływem dotychczas określonego terminu stosowania tego środka (art. 331 § 4 k.p.k.). W stanie faktycznym zadania prokurator nieprawidłowo skierował akt oskarżenia po upływie wskazanego terminu - na tydzień przed jego upływem.

Właściwym do przedłużenia tymczasowego aresztowania był sąd okręgowy, jako sąd I instancji, a nie sąd rejonowy (art. 263 § 2 k.p.k.).

Sąd nie powinien był wydać wyroku nakazowego, ponieważ zgodnie z art. 500 § 1 k.p.k., jest to możliwe w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jeżeli sąd uzna na podstawie zebranego w postępowaniu przygotowawczym materiału, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

(0 do 10 pkt)

Ad 3

Czy rozstrzygnięcie zawarte w wyroku jest prawidłowe? Uzasadnij swoje stanowisko.

Wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych (art. 502 § 1 k.p.k.) - nie można zatem orzec kary pozbawienia wolności.

Orzeczona kara jest sprzeczna z przepisami Kodeksu karnego, ponieważ na podstawie art. 69 § 1 k.k. sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

Sąd błędnie orzekł środek karny w postaci informowania sądu o przebiegu okresu próby – nie jest to środek karny (art. 39 k.k.). Informowanie to jest środkiem probacyjnym określonym w art. 72 § 1 pkt 1 k.k. Zgodnie z nim, zawieszając wykonanie kary, sąd zobowiązuje, a jeżeli orzeka środek karny, może zobowiązać skazanego do m.in. informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby.

(0 do 7 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- trafność odpowiedzi
- poprawność wskazanej podstawy prawnej
- zasadność i sposób argumentacji
- słownictwo i komunikatywność przekazu
- układ i styl wypowiedzi
- poprawność językową.

Pozostałe 2 pkt można przyznać za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką przypadku.